

BIBLIA
SAU
SFÂNTA SCRIPTURĂ

A VECHIULUI ȘI NOULUI TESTAMENT

TRADUCERE LITERALĂ NOUĂ

BUCUREȘTI
2001

BIBLIA

TRADUCERE LITERALĂ NOUĂ

COMPLETATĂ, REVIZUITĂ ȘI ACTUALIZATĂ

cu subtitluri și texte paralele marginale

și ad-notări de traducere în subtext

BUCUREȘTI

2001

GBV

Această BIBLIE – TRADUCERE LITERALĂ NOUĂ are la bază BIBLIA – TRADUCERE LITERALĂ Dumitru Cornilescu 1931 (D.C. 1931) și este o prezentare cursivă, într-o formă de exprimare lexico-gramaticală actuală, mai aproape de textul original sacru și, de aceea, într-o formă mai puțin literară.

Această traducere a apărut necesară pentru mai multe motive: 1) În limba română contemporană nu există o traducere literală a Bibliei, singura cunoscută (D. C. 1931) a fost tipărită într-un număr mic de exemplare, s-a epuizat repede și nu a mai fost retipărită, poate și pentru că, în general, nu se cunoaște și nu se înțelege ce înseamnă o traducere literală. 2) Retipărirea Bibliei literale D. C. 1931 ar fi fost nepotrivită pentru aspecte de fond (la textele originale cunoscute până în sec. 19 – folosite de J. N. Darby – sau începutul secolului 20 – folosite de D. C. – au fost adăugate noi manuscrise, recent descoperite, ceea ce a impus refacerea fostelor traduceri clasice; pentru aceasta, în limbile de largă circulație, au apărut sau sunt în curs de apariție noi traduceri ale Bibliei). 3) Ca aspect de formă, era necesară actualizarea lingvistică, lexico-gramaticală, a textului. 4) De asemenea, în același sens, era necesară o prezentare cursivă a textului (aspect esențial pentru o traducere literală), neîntrerupt de titluri sau de texte paralele.

Pentru realizarea acestei ediții au fost folosite traduceri existente în limba română, traduceri literale J. N. Darby actualizate în limbile franceză, engleză, germană și alte traduceri cunoscute și folosite în engleză (Authorised Version - King James, Revised Version, New International Version, Revised Standard Version, New American Standard Version, New Langman's Parallel Bible, Young Literal Translation Bible), franceză, germană, italiană, rusă, precum și ediții bilingve interlineare sau paralele (Green's Interlinear Bible Hebrew-Greek-English cu concordanță numerică Strong, Biblii adnotate pentru text (Newberry, Oxford, Grant) concordanțe biblice (Darby, Strong, Wigram, cu codificare Strong), dicționare teologice (Kittel), de nume și terminologie, Wuest's Word studies in the Greek New Testament, tratate de teologie sistematică, comentarii biblice, dicționare lingvistice etc.

Notele din subtext nu sunt comentarii sau explicații ale textului, ci variante din diferite manuscrise (adăugări, omisiuni, diferențe), rezultate prin copierea lor manuală timp de aproape o mie cinci sute de ani, până la apariția tiparului. Dumnezeu însă a vegheat remarcabil asupra Cuvântului Său, astfel încât variantele de text nu au afectat adevărurile și sensurile esențiale inițiale. Textele paralele și titlurile marginale au fost preluate și parțial completate sau revizuite din traducerea D. C.

Au fost și rămân dificultăți de traducere pentru termeni sau expresii referitoare la minerale (pietre), faună, floră, detalii arhitecturale sau vestimentare, instrumente muzicale, poziții sau trepte ierarhice etc.

Cuvântul lui Dumnezeu este desăvârșit, dar această ediție a Bibliei nu poate fi considerată încheiată și cu atât mai puțin desăvârșită.

După un timp îndelungat de lucru, colaboratorii acestei ediții sunt profund recunoscători lui Dumnezeu pentru belșugul de har pe care l-au primit (atât pentru efectuarea lucrării cât și pentru experiența folositoare fiecăruia) dar în același timp au simțământul și convingerea că sunt încă multe lucruri de revăzut; la acestea se vor adăuga și altele pe care le vor găsi cititori atenți, sinceri și competenți. Până la o altă ediție, dacă va fi posibilă, o încredințăm pe aceasta harului suveran și atotputernic al lui Dumnezeu care să însoțească pe orice cititor al Cuvântului Său viu, divin inspirat și providențial supravegheat pentru conformitate și împlinire, spre Gloria Lui.

București, 31.08.2001

Pentru realizarea consecventă a acestei traduceri literale și depășirea dificultăților multe și variate, precizăm următoarele aspecte:

1. Au fost folosite lexicul și gramatica limbii române actuale (2000-2001), potrivit normelor academice admise și originii ei latine; atât cât a fost posibil, s-au evitat neologismele și arhaismele, precum și tendințele lingvistice slavone și anglo-saxone.

2. Cuvintele scrise în *italic* lipsesc din textele originale, dar au fost introduse acolo unde cerințele limbii române le-au impus pentru a reda mai clar sensul. Cuvintele din subtext scrise cu caractere italice au rol explicativ.

3. Alternativele de traducere determinate de texte manuscrise de bază au făcut necesare următoarele adnotări: „*unele ms. omit*“ înseamnă că acel cuvânt (indicat de litera respectivă) este omis de unele manuscrise; pentru două sau mai multe cuvinte omise, s-au specificat în subtext cuvintele omise; „*unele ms.*“ înseamnă traducerea unui cuvânt sau a unei expresii din alte manuscrise; „*unele ms. ad.*“ înseamnă că acel cuvânt este adăugat în unele manuscrise; „*sau*“ înseamnă un alt sens posibil de exprimare a aceluiași text; „*lit.*“ redă traducerea literală a cuvântului sau a expresiei respective.

4. Simbolurile utilizate: în cărțile poetice, simbolul „★“ apare de regulă înaintea titlurilor și indică împărțirea pe subiecte importante, iar simbolul „☆“ indică alineatele; pentru a asigura concordanța timpurilor verbelor în limba română cu cele din limba greacă, în Noul Testament, verbele traduse la timpul trecut sunt marcate cu punct „·“, indicând în limba greacă un prezent istoric. Paragrafele în text sunt exprimate prin scrierea în **bold** a numărului versetului.

5. Numele proprii ale lui Dumnezeu: numele **comun** pentru Dumnezeirea sau Divinitatea unică și adevărată este „Dumnezeu“, scris cu majusculă, traducere a originalului ebraic **EL** (singular) sau **ELOHIM** (plural); pronumele legat de Acesta, când este subînțeles explicit, a fost scris cu majusculă; numele **relativ** al lui Dumnezeu ca Stăpân sau Suveran este „Domnul“, traducere a originalului ebraic **ADONAI**; numele propriu **special** absolut al lui Dumnezeu, exprimat în limba ebraică în patru litere **Y H W H** (Exod 3.14; Isaia 42.8), cunoscut ca Yahve, a fost redat cu „**Domnul**“ (în limba engleză: LORD; în limba franceză: L'Éternel; în limba germană: Jehova); când în textul ebraic a fost numele de **ADONAI YAHVE**, ceea ce înseamnă Domnul **Domnul**, s-a folosit expresia „Domnul **Dumnezeu**“.

6. Prescurtări folosite convențional:

ad.	= adaugă	gr.	= greacă
adn.	= adnotare	lat.	= latină
aram.	= aramaică	lit.	= literal
art.	= articulat	ms.	= manuscrise
cap.	= capitol	neart.	= nearticulat
cuv.	= cuvânt	v.	= verset
ebr.	= ebraică	Sept.	= Septuaginta

VECHIUL TESTAMENT

Cartea	Simbol	Capitole	Pagina
Geneza	Gen.	50	1
Exodul	Ex.	40	61
Leviticul	Lev.	27	109
Numeri.....	Num.	36	145
Deuteronomul	Deut.	34	195
Iosua	Jos.	24	239
Judecători	Jud.	21	268
Rut	Rut	4	297
1 Samuel	1 Sam.	31	301
2 Samuel	2 Sam.	24	339
1 Împărați	1 Imp.	22	371
2 Împărați	2 Imp.	25	408
1 Cronici	1 Cr.	29	443
2 Cronici	2 Cr.	36	475
Ezra	Ezra	10	516
Neemia	Neem.	13	528
Estera	Estera	10	545
Iov	Iov	42	554
Psalmii.....	Ps.	150	587
Proverbe	Pr.	31	674
Eclesiastul	Ecl.	12	703
Cântarea Cântărilor ...	Cant.	8	713
Isaia	Is.	66	718
Ieremia	Ier.	52	781
Plângerile lui Ieremia ..	Plân.	5	851
Ezechiel	Ez.	48	857
Daniel	Dan.	12	917
Osea	Osea	14	937
Ioel	Ioel	3	946
Amos.....	Amos	9	950
Obadia	Obad.	1	957
Iona	Iona	4	959
Mica	Mica	7	962
Naum	Naum	3	968
Habacuc	Hab.	3	971
Țefania	Țef.	3	974
Hagai	Hag.	2	977
Zaharia	Zah.	14	979
Maleahi	Mal.	4	989

NOUL TESTAMENT

Cartea	Simbol	Capitole	Pagina
Evanghelia după Matei	Mt.	28	995
Evanghelia după Marcu	Mc.	16	1033
Evanghelia după Luca	Lc.	24	1057
Evanghelia după Ioan	Ioan	21	1097
Faptele apostolilor	Fap.	28	1127
Epistola către Romani	Rom.	16	1167
Epistola întâi către Corinteni ..	1 Cor.	16	1184
Epistola a doua către Corinteni ..	2 Cor.	13	1200
Epistola către Galateni	Gal.	6	1211
Epistola către Efeseni	Ef.	6	1217
Epistola către Filipeni	Filip.	4	1223
Epistola către Coloseni	Col.	4	1227
Epistola întâi către Tesaloniceni ..	1 Tes.	5	1231
Epistola a doua către Tesaloniceni ..	2 Tes.	3	1235
Epistola întâi către Timotei	1 Tim.	6	1237
Epistola a doua către Timotei ...	2 Tim.	4	1242
Epistola către Tit	Tit	3	1245
Epistola către Filimon	Filim.	1	1247
Epistola către Evrei	Ev.	13	1248
Epistola lui Iacov	Iac.	5	1261
Epistola întâi a lui Petru	1 Pet.	5	1265
Epistola a doua a lui Petru	2 Pet.	3	1270
Epistola întâi a lui Ioan	1 Ioan	5	1273
Epistola a doua a lui Ioan	2 Ioan	1	1278
Epistola a treia a lui Ioan	3 Ioan	1	1279
Epistola lui Iuda	Iuda	1	1280
Apocalipsa	Apoc.	22	1282